

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ НАФТИ І ГАЗУ**

Інститут економіки та менеджменту
(назва інституту)

Кафедра підприємництва та маркетингу
(назва кафедри)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ІЕМ

(назва інституту)

Дзюба О. Г.
(підпис) (прізвище та ініціали)

« 10 » 10 2019 р.

Бізнес-діагностика (ПО 1.03)

(назва навчальної дисципліни)

РОБОЧА ПРОГРАМА

Другий (магістерський) рівень

(рівень вищої освіти)

галузь знань

07 - Управління та адміністрування

(шифр і назва)

спеціальність

076 - Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

(шифр і назва)

вид дисципліни

вибіркова

обов'язкова /вибіркова

Івано-Франківськ-2019

Робоча програма дисципліни «Бізнес-діагностика» для студентів, що навчаються за освітньо-професійною програмою на здобуття ступеня **магістр** за спеціальністю «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність».

Розробник:

зав. кафедри підприємництва
та маркетингу д.е.н., професор

I. В. Перезовова

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри підприємництва та маркетингу
(назва кафедри)

Протокол від «29» серпня 2019 року № 1.

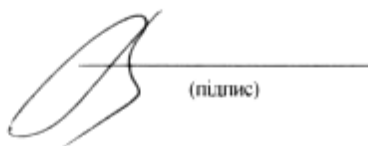
/ Завідувач кафедри підприємництва та маркетингу
(назва кафедри)

Перезовова І.В.
(прізвище та ініціали)

Узгоджено:

/ Завідувач випускової кафедри підприємництва та маркетингу
(назва кафедри)

Перезовова І.В.
(прізвище та ініціали)

1 ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Ресурс годин на вивчення дисципліни «Бізнес-діагностика» згідно з чинним РНП, розподіл по семестрах і видах навчальної роботи для різних форм навчання характеризує таблиця 1.

Таблиця 1 – Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни

Найменування показників	Всього		Розподіл по семестрах			
			Семестр <u>1</u>		Семестр _____	
	Денна форма навчання (ДФН)	Заочна (дистанційна) форма навчання (ЗФН)	Денна форма навчання (ДФН)	Заочна (дистанційна) форма навчання (ЗФН)	Денна форма навчання (ДФН)	Заочна (дистанційна) форма навчання (ЗФН)
Кількість кредитів ECTS	3,0	3,0	3,0	3,0		
Кількість модулів	1	1	1	1		
Загальний обсяг часу, год	90	90	90	90		
Аудиторні заняття, год, у т.ч.:	36	14	36	14		
лекційні заняття	18	6	18	6		
семінарські заняття	-	-	-	-		
практичні заняття	18	8	18	8		
лабораторні заняття	-	-	-	-		
Самостійна робота, год, у т.ч.	54	76	54	76		
виконання курсового проекту (роботи)	30	30	30	30		
виконання контрольних (розрахунково-графічних) робіт						
опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях	4	16	4	16		
опрацювання матеріалу, винесеного на самостійне вивчення	16	20	16	20		
підготовка до практичних занять та контрольних заходів	4	10	4	10		
підготовка звітів з лабораторних робіт						
Форма семестрового контролю	Диференційований залік		Диференційований залік			

2 МЕТА ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Мета вивчення дисципліни «Бізнес-діагностика» – набуття фахівцями компетенцій щодо реалізації комплексного підходу до аналітичної оцінки економічної і фінансової діяльності сучасного підприємства за умов експрес та поглибленої діагностики.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен демонструвати такі результати навчання через знання, уміння та навички:

знати:

Зн1 Спеціалізовані концептуальні знання, набуті у процесі навчання та/або професійної діяльності на рівні новітніх досягнень, які є основою для оригінального мислення та інноваційної діяльності, зокрема в контексті дослідницької роботи

Зн2 Критичне осмислення проблем у навчанні та/або професійній діяльності та на межі предметних галузей

вміти:

Ум1 Розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог

Ум2 Проведення дослідницької та/або інноваційної діяльності

отримати навички:

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів компетентностей, передбачених стандартом вищої освіти України для спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» для другого (магістерського) рівня вищої освіти, затвердженим Наказом Міністерства освіти і науки України 13.11.2018 р. № 1243, зокрема:

інтегральної: Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі підприємництва, торгівлі та/або біржової діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначених умов і вимог.

загальних:

ЗК2. Вміння виявляти, ставити, вирішувати проблеми.

ЗК5. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

ЗК6. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

фахових:

СК 2. Здатність проводити оцінювання продукції, товарів і послуг в підприємницькій, торговельній та/або біржовій діяльності.

СК 3. Здатність до ефективного управління діяльністю суб'єктів господарювання в сфері підприємництва, торгівлі та/або біржової діяльності.

СК 4 . Здатність до вирішення проблемних питань і прийняття управлінських рішень у професійній діяльності.

СК 8. Здатність вирішувати задачі прогнозування процесів розвитку підприємницьких, торговельних та/або біржових структур із використанням економіко -математичних методів та інформаційних технологій.

Результати навчання дисципліни деталізують такі програмні результати навчання, передбачені стандартом вищої освіти України для спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» для другого (магістерського) рівня вищої освіти, затвердженим Наказом Міністерства освіти і науки України 10.07.2019 р. № 961 (із зазначенням порядкового номеру у відповідності до розділу V цього стандарту) :

2. Визначати, аналізувати проблеми підприємництва, торгівлі і біржової діяльності та розробляти заходи щодо їх вирішення.

5. Вміти професійно, в повному обсязі й з творчою самореалізацією виконувати поставлені завдання у сфері підприємництва, торгівлі та/або біржової діяльності.

6. Вміти розробляти та впроваджувати заходи для забезпечення якості виконуваних робіт і визначати їх ефективність.

8. Оцінювати продукцію, товари, послуги, а також процеси, що відбуваються в підприємницьких, торговельних та/або біржових структурах, і робити відповідні висновки для прийняття управлінських рішень.

9. Розробляти і приймати рішення, спрямовані на забезпечення ефективності діяльності суб'єктів господарювання у сфері підприємницької, торговельної та/або біржової діяльності.

10. Вміти вирішувати проблемні питання, що виникають в діяльності підприємницьких, торговельних та/або біржових структур за умов невизначеності та ризиків.

14. Моделювати і прогнозувати процеси розвитку підприємницьких, торговельних та/або біржових структур з використанням економіко-математичного інструментарію та інформаційних технологій.

3 ПРОГРАМА ТА СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

3.1 Тематичний план лекційних занять

Тематичний план лекційних занять дисципліни «Бізнес-діагностика» характеризує таблиця 2.

Таблиця 2 – Тематичний план лекційних занять

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем (Т) та їх зміст	Обсяг годин		Література	
		ДФН	ЗФН	порядковий номер	розділ, підрозділ
М 1	Комплексна бізнес-діагностика стану та діяльності підприємства	18	6		
ЗМ1	Діагностика конкурентоспроможного середовища і конкурентоспроможності підприємства	6	2		
Т. 1.1	Бізнес-діагностика: сутність, мета, завдання, етапи, інструментарій Сутність поняття, об'єкт, мета та завдання бізнес-діагностики. Види бізнес-діагностики. Порядок проведення діагностичного дослідження. Інструментарій бізнес-діагностики підприємства	2	1	1о 2о 2д 3д 4д	1 1,2 1 1,7 1
Т.1.2	Діагностика конкурентного середовища підприємства та конкуренції у галузі Характеристика та види середовища підприємства. Діагностика макросередовища підприємства. Діагностика мікросередовища підприємства. Порядок проведення діагностики внутрішньогалузевого суперництва. Визначення профілю галузі та її загальна характеристика. Оцінка рушійних сил розвитку галузі. Діагностування основних сил конкуренції. Оцінка конкурентних позицій підприємств-суперників. Аналіз найближчих конкурентів підприємства. Визначення провідних (ключових) факторів успіху в галузі, їх оцінка. Оцінка перспектив розвитку галузі	2	1	1о 1д 2д 3д 4д	2 2 2 2 2,3

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем (Т) та їх зміст	Обсяг годин		Література	
		ДФН	ЗФН	порядковий номер	розділ, підрозділ
Т.1.3	Діагностика конкурентоспроможності підприємства та його продукції Класифікація методів оцінки конкурентоспроможності підприємства. Визначення конкурентоспроможності підприємства методом, заснованим на теорії ефективної конкуренції. Оцінювання позиції підприємства методом конкурентних переваг. Використання бенчмаркінгу в умовах діагностування конкурентоспроможності підприємства. Сутність поняття «конкурентоспроможність продукції». Основні етапи проведення діагностики конкурентоспроможності продукції. Дослідження ринку та визначення вимог до продукції. Визначення переліку параметрів продукції, що підлягають оцінці. Вибір оцінної бази. Аналіз технічного рівня продукції, ціни споживання й організаційно-комерційних показників. Розрахунок інтегрального показника конкурентоспроможності продукції	2		1о 2о 1д 2д 3д 4д	3 2,3 4,7 3,4 3-5 4,5
ЗМ2	Діагностика виробничого, фінансового, управлінського потенціалу та його економічної безпеки	12	4		
Т. 2.1	Фінансова діагностика Сутність та необхідність використання фінансової діагностики. Види фінансової діагностики підприємства. Горизонтальний та вертикальний аналіз балансу в експрес-діагностиці фінансового стану підприємства. Експрес-діагностика фінансового стану підприємства за допомогою фінансових коефіцієнтів. Основні етапи проведення фундаментальної фінансової діагностики.	2	1	1о 2о 1д 2д 3д 4д	4 7 5,6,8,9 6,9 11 10
Т. 2.2	Діагностика потенціалу підприємства Сутність та види потенціалу підприємства. Характеристика виробничого потенціалу підприємства. Інструментарій діагностування виробничого потенціалу підприємства. Рейтинговий метод діагностування виробничого потенціалу підприємства	2	1	1о 2о 2д 3д 4д	5 4 8 6,9 6
Т. 2.3	Характеристика та класифікація ринкової вартості підприємства Основні принципи оцінювання ринкової вартості підприємства. Джерела інформації для здійснення оціночної діяльності. Підходи та методи діагностування майна та ринкової вартості підприємства (Методи доходного підходу оцінки вартості бізнесу Методи порівняльного підходу оцінки вартості бізнесу Методи майнового підходу оцінки вартості бізнесу)	2		1о 2о 2д 4д	6 5 6 7

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем (Т) та їх зміст	Обсяг годин		Література	
		ДФН	ЗФН	порядковий номер	розділ, підрозділ
Т. 2.4	Управлінська діагностика Характеристика та основні напрямки управлінської діагностики. Цикл управлінського консультування. Блоки суб'єктів управління, що досліджуються в управлінській діагностиці. Діагностика цільового блоку системи управління підприємством. Діагностика структурно-функціонального блоку системи управління підприємством. Діагностика організаційно-поведінкового блоку системи управління підприємством. Діагностика інформаційно-технологічного блоку системи управління підприємством	2	1	1о 2о 1д 2д 3д 4д	7 6 3 7 10 8
Т. 2.5	Діагностика організаційної культури Сутність, предмет, об'єкт та методи дослідження організаційної культури підприємства. Функції та принципи організаційної культури. Ієрархія організаційної культури. Горизонтальне та вертикальне вимірювання організаційної культури. Методика визначення типу організаційної культури. Діагностика організаційної культури з використанням методу ОСАІ	2		1о 2о 2д 3д 4д	8 9 11 14 9
Т. 2.6	Діагностика економічної безпеки підприємства Сутність та головні цілі економічної безпеки підприємства. Структурна модель економічної безпеки підприємства. Банкрутство, як комплекс ознак порушення умов економічної безпеки підприємства. Ризики при здійсненні підприємницької діяльності. Діагностика неплатоспроможності та схильності до банкрутства. Інтегральні моделі оцінки ймовірності банкрутства. Z-рахунок Є. Альтмана. Модель Г. Спрінгейта. Модель Міністерства фінансів України. Моделі аналізу коефіцієнтів. Прогнозування банкрутства за У. Бівером. Комплексна діагностика економічної безпеки підприємства	2	1	1о 2о 2д 3д 4д	9 8 10 12 11

Всього:

Модуль 1, змістових модулів - 2

3.2 Теми практичних (семінарських) занять

Теми практичних (семінарських) занять дисципліни наведено у таблиці 3.

Таблиця 3 – Теми практичних (семінарських) занять

Шифр	Обсяг годин	Література
------	-------------	------------

	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем (Т) та їх зміст	ДФН	ЗФН	порядковий номер	розділ, підрозділ
М 1	Комплексна бізнес-діагностика стану та діяльності підприємства	18	8		
ЗМ1	Діагностика конкурентоспроможного середовища і конкурентоспроможності підприємства	6	3		
П. 1.1	Бізнес-діагностика: сутність, мета, завдання, етапи, інструментарій	2	1	1о 2д 3д 4д 1м	1 1 1,7 1
П.1.2	Діагностика конкурентного середовища підприємства та конкуренції у галузі	2	1	1о 1д 2д 3д 4д 1м	2 2 2 2 2,3
П.1.3	Діагностика конкурентоспроможності підприємства та його продукції	2	1	1о 1д 2д 3д 4д 1м	3 4,7 3,4 3-5 4,5
ЗМ2	Діагностика виробничого, фінансового, управлінського потенціалу та його економічної безпеки	12	5		
П. 2.1	Фінансова діагностика	2	1	1о 1д 2д 3д 4д 1м	4 5,6,8,9 6,9 11 10
П. 2.2	Діагностика потенціалу підприємства	2	1	1о 2д 3д 4д 1м	5 8 6, 9 6
П. 2.3	Характеристика та класифікація ринкової вартості підприємства	2	1	1о 2д 4д 1м	6 6 7
П. 2.4	Управлінська діагностика	2	1	1о 1д 2д 3д 4д 1м	7 3 7 10 8
П. 2.5	Діагностика організаційної культури	2		1о 2д 3д	8 11 14

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем (Т) та їх зміст	Обсяг годин		Література	
		ДФН	ЗФН	порядковий номер	розділ, підрозділ
				4д 1м	9
П. 2.6	Діагностика економічної безпеки підприємства	2	1	1о 2д 3д 4д 1м	9 10 12 11

3. Завдання для самостійної роботи студента

Перелік матеріалу, який виноситься на самостійне вивчення, наведено у таблиці 4.

Таблиця 4 – Матеріал, що виноситься на самостійне вивчення

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), питань, які виноситься на самостійне вивчення	Обсяг годин		Література	
				порядковий номер	розділ, підрозділ
М 1	Комплексна бізнес-діагностика стану та діяльності підприємства	24	46		
ЗМ1	Діагностика конкурентоспроможного середовища і конкурентоспроможності підприємства	6	16		
Т. 1.1	Розкрийте зв'язок між управлінським консультуванням і бізнес-діагностикою. Як вивчення вітчизняного і зарубіжного досвіду може вплинути на результати бізнес-діагностики?	2	4	1о 2д 3д 4д 1с	1 1 1,7 1
Т.1.2	Розкрийте триєдність основи формування методу діагностики. Чому науковий інструментарій діагностики знає постійної трансформації? Чому більшість методів бізнес-діагностування стану закордонних корпорацій не доцільно застосовувати по відношенню до української практики господарювання?	3	6	1о 1д 2д 3д 4д 1с	2 2 2 2 2,3
Т.1.3	Що дозволяє вести мову про інтенсивну конкуренцію на ринку? Які бар'єри з'являються на шляху підприємства на ринок з позицій конкуренції? Як за допомогою розрахункового методу визначити конкурентний статус підприємства?	3	6	1о 1д 2д 3д 4д 1с	3 4,7 3,4 3-5 4,5
ЗМ 2	Діагностика виробничого, фінансового,	18	30		

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), питань, які виносяться на самостійне вивчення	Обсяг годин		Література	
				порядковий номер	розділ, підрозділ
	управлінського потенціалу та його економічної безпеки				
Т. 2.1	Чи є фінансова діагностика універсальним методом визначення рівня ефективності функціонування підприємства?	6	6	1о 1д 2д 3д 4д 1с	4 5,6,8,9 6,9 11 10
Т. 2.2	В чому складність оцінки потенціалу підприємства задля прийняття тактичних рішень? Які стратегічні проблеми дозволяє розв'язати діагностика потенціалу підприємства? Які параметри дозволяють оцінити гнучкість виробничих систем?	3	5	1о 2д 3д 4д 1с	5 8 6,9 6
Т. 2.3	Яку роль відіграє формування цілісного майнового комплексу для ефективного використання нерухомості? Чому неефективне використання належного підприємству нерухомого майна може призвести до його паралічу? Розкрийте сутність основних принципів оцінки нерухомості.	3	5	1о 2д 4д 1с	6 6 7
Т. 2.4	Розкрийте сутність експертного підходу в системі управлінського діагностування? Чи є дієвою управлінська експрес-діагностика, що проводиться у формі навчання? Як проводиться діагностування організаційної структури управління підприємством?	2	5	1о 1д 2д 3д 4д 1с	7 3 7 10 8
Т. 2.5	Які вихідні принципи та особливості психологічного та культурологічного підходів в управлінні? Які основні ознаки культурної корпорації? Визначте основні особливості проведення культурологічної діагностики. Чи доцільне використання культурологічного підходу до діагностування вітчизняних підприємств?	2	4	1о 2д 3д 4д 1с	8 11 14 9
Т. 2.6	У чому сутність, недоліки та переваги існуючих однокритеріальних показників прогнозування неплатоспроможності підприємства? Чи існує різниця між «кризовим станом» функціонування підприємства та «станом кризи»? Чи можлива довгострокова економічна безпека підприємства?	2	5	1о 2д 3д 4д 1с	9 10 12 11

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), питань, які виносяться на самостійне вивчення	Обсяг годин		Література	
				порядковий номер	розділ, підрозділ
	Чи можна сформулювати універсальний показник розмежування безпечного стану функціонування підприємства і кризового?				

4 НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

4.1 Основна література

- 1о. Перезовова І.В. Бізнес-діагностика [Текст] : навч. посіб. / Перезовова І.В., Даляк Н.А. – Івано-Франківськ, 2018
- 2о. Кривов'язюк І. В. Економічна діагностика. 2-ге вид. [текст]: навч. посіб. / І. В. Кривов'язюк. – К.: Центр учбової літератури, 2017. – 456 с.

4.2 Додаткова література

- 1д. Швиданенко Г. О. Бізнес-діагностика: практикум [Текст] : навч. посіб. / [Г. О. Швиданенко, А. І. Дмитренко] — К. : КНЕУ ім. Вадима Гетьмана, 2015. — 160 с.
- 2д. Сарай Н.І. Економічна діагностика. [Текст] : навч. посіб. / Н.І Сарай. – Тернопіль: ТНЕУ, 2015. - 165 с.
- 3д. Яцкевич І.В. Економічна діагностика [Текст]: навч. посіб. [для студентів вищих навчальних закладів] / Яцкевич І.В. – Одеса: ФОП Бондаренко М.О., 2015. – 292 с. Режим доступу: https://pidruchniki.com/86877/ekonomika/ekonomichna_diagnostika
- 4д. Посилкіна О.В. Економічна діагностика. [Текст] : навч. посіб. / Посилкіна О.В., Світлична К.С. . – Х. В-во: НФаУ, 2014. -333.

4.3 Література та методичне забезпечення практичних занять

1м Перезовова І. В., Даляк Н.А. Бізнес-діагностика: методичні вказівки для вивчення та самостійного вивчення дисципліни. – Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2018. – 42 с.

4.4 Інформаційні ресурси в Інтернеті

1с Перезовова І. В., Даляк Н.А. Бізнес-діагностика: методичні вказівки для вивчення та самостійного вивчення дисципліни. – Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2017. – 76 с.

5 МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ

Схему нарахування балів при оцінюванні знань студентів з дисципліни наведено в таблиці 5.

Таблиця 5 – Схеми нарахування балів у процесі оцінювання знань студентів з дисципліни «Бізнес-діагностика»

Види робіт, що контролюються	Максимальна кількість балів
Контроль засвоєння теоретичних знань модуля М1: Км1	40
в тому числі контроль виконання самостійної роботи ЗМ 1-2	10
Контроль засвоєння практичних навиків модуля М1 (8 x 7+4)	60
Усього	100

Остаточне оцінювання екзамену з дисципліни проводиться відповідно до вимог чинного Положення «Про систему поточного і підсумкового контролю, оцінювання знань та визначення рейтингу студентів»

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, диференційованого заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
67-74	D	задовільно
60-66	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни